T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 951
KARAR NO : 2016 / 124
KARAR TR : 14.3.2016

ÖZET: Evvelce kendisine 5510 sayılı Kanun uyarınca işgöremezlik geliri bağlanan davacıya, 6111 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle 2022 sayılı Kanuna eklenen Geçici 2 nci maddede öngörülen ve silikozis hastalarına özel aylık bağlanması yolundaki talebi üzerine tesis edilen menfi işlemin iptali istemli davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

-
-
-
-

K A R A R

Davacı : H.Y.
Vekili : Av. U.E.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. F.O. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; "Müvekkilim, 19251030 SGK sicil numarası ile 05.08.1998 - 22.01.2007 tarihleri arasında Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. Ve Tic. A.Ş. isimli firmanın Yunus Tren istasyonu Yanı KARTAL-İSTANBUL adresinde bulunan işyerinde sırlama bölümünde mamül sırlama işinde çalışmıştır. Müvekkilin burada aldığı son brüt ücreti 2.000,00 TL+İkramiyedir.

Müvekkilimizin meslek hastalığına yakalandığı ve silikozis hastası olduğu raporla tespit edilmiştir;

Müvekkilin yaptığı iş, mamül (klozet-lavabo vs evyeler) toprak haldeyken elle zımpara yapmak ve akabinde sırlama yapmaktır. Zımparalama sırasında ortama çıkan kum tozu parçacıkları soluma ile akciğerlere gitmekte ve akciğerlere yapışmaktadır. İşe başlamadan evvel hiçbir sağlık sorunu bulunmayan müvekkil, işyerinde yaklaşık 9 sene bu işi yaptığından müvekkil solumaya maruz kaldığı bu kum tanecikleri sebebiyle pnömokonyos (silikoz) hastalığına yakalanmıştır. Bu hastalığın tıbben tedavisi yoktur.

Toz zerrecikleri akciğerlere yapışmış vaziyette bulunduğundan her nefes alış verişte ciğerlerdeki tozlar sirküle olmakta ve ilerleyen zamanda akciğerde nasırlaşmaktadır. Bu durum müvekkilin zor nefes alıp vermesine, efor gerektiren işleri yapamamasına, koşamamasına, merdiven çıkamamasına, yorulamamasına sebebiyet vermektedir. Bu sebeple müvekkil hiçbir yerde iş bulamamaktadır. Zira iş başvurusu yaptığı firmalar akciğer grafisi talep etmekte, bu grafide bahse konu hastalık gözüktüğünden hiçbir işyeri müvekkili çalıştırmak istememektedir. Hastalığın tıbbi tedavisi bulunmadığı için ilerleyen zamanda bronşlar kapanmakta ve müvekkil için kaçınılmaz son gelebilmektedir.

Müvekkilin belirtilen iş nedeniyle meslek hastalığına yakalandığına ilişkin T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesinden alınmış dilekçemize ekli 08.01.2010 tarih ve 5 numaralı rapor ile karar verilmiştir. Müvekkilin bu hastalık nedeniyle tespit edilmiş maluliyet derecesi %19,20'dir. Müvekkilin maluliyet derecesi itibariyle kendisine SGK kurumu tarafından aylık 145 TL sürekli iş göremezlik geliri bağlanmıştır.

Bilineceği üzere 6111 sayılı yasanın 67. Maddesi şu şekildedir;

Madde 67 - 2022 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 2 - Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 3 aylık süre içerisinde talepte bulunan ve sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak çalışmayan, sosyal güvenlik kurumlarından ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir veya aylık almayan ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az % 15 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca meslek hastalıkları tespit hükümleri çerçevesinde karar verilen kişilere, bu maddede belirtilen şartları sağlamaları halinde aşağıda belirtilen esaslara göre Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır.

Meslekte kazanma gücünü;

a) % 15 ila % 34 arasında kaybedenlere 7000,

b) % 35 ila % 54 arasında kaybedenlere 8000,

c) % 55 ve üzerinde kaybedenlere 9000, gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutarda aylık bağlanır...

Yasa, 25.02.2011 tarih ve 27857 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Madde metninden de açıkça anlaşılacağı üzere silikozis hastalarının 3 aylık süre içerisinde başvurusuna bağlı olarak gelir bağlanacağı hükme bağlanmıştır.

Yasadan yararlanmak için davalı kuruma müracaat edilmiştir;

Yasının vermiş olduğu bu açık hak nedeniyle müvekkilimiz 31.03.2011 tarih ve 6097772 sayılı dilekçesi ile yasal süresi içerisinde davalı kurumun Pendik Sigorta Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmuş ve yasaya uygun olarak 7000 gösterge rakamı üzerinden aylık bağlanması talebinde bulunmuştur. Söz konusu yazımız üzerine davalı kurum ekteki 05.04.2011 tarih ve 6097772 sayılı yazı ile cevap vermiş ve 8/212094 tahsis numarası ile kurumunuzdan sürekli iş göremezlik geliri aldığından bahisle 6111 sayılı yasa uyarınca gelir bağlanamayacağı belirtilmiştir.

Kurumun gerekçesi hukukilikten uzak, müvekkile aylık bağlanması yasanın amir hükmüdür;

Kurumun gelir bağlanma talebimizi red gerekçesi hukukilikten uzaktır. Zira 6111 sayılı yasanın 67. maddesinde belirtilen hüküm silikozis hastaları lehine çıkarılmış bir yasa metnidir. Sayın mahkemenin de takdir edeceği üzere yasanın 6111 sayılı yasanın 67. maddesinde belirtilmiş limitlerde maluliyeti bulunan bir şahsın sürekli iş göremezlik ödeneği alması mevcut mevzuat gereği olup 6111 sayılı yasa ile ilgili değildir. Zira %10 ve üzeri maluliyet derecesi bulunan her çalışan SİG almaktadır. Bu sebeple, bu miktarlarda maluliyeti olup ta kendisine gelir bağlanmayan bir çalışanın olması zaten hukuken imkan ve ihtimal dışıdır. Yasa koyucu da bu durumu bilmektedir.

Yasanın çıkarılış amacı silikozis hastalarına daha yüksek bir gelir bağlanmasını temin edebilmektir. Zira müvekkil mevcutta %19,2 malul durumdayken şu an ödenen SİG aylık 145,00 TL'dır. Oysaki müvekkilin 6111 sayılı yasadan yararlandırılması halinde 7000 gösterge üzerinden bağlanacak aylık geliri ise dava tarihi itibariyle en az 550,00 TL'dır. Bu durumda pek tabii olarak silikozis hastalarının lehine olan 6111 sayılı yasanın uygulanması ve müvekkilimize 7000 gösterge üzerinden gelir bağlanması zarurettir.

Yukarıda arz edilen sebeplerle kurumun red gerekçesi yasaya uygun değildir. Müvekkilin 6111 sayılı yasadan

yararlandırılması gereklidir. Bu amaç ve bu bentde belirttiğimiz gerekçelerle davalı kuruma ekteki 22.04.2011 tarihli dilekçemiz ile de yeniden başvuruda bulunmuş olsak ta talebimiz tekrar reddedilmiştir.

Ayrıca, müvekkilin yasadan yararlanması halinde daha yüksek bir aylığa kavuşacağından yeni yasa daha lehine olup lehe olan yasa hükmünün uygulanması kanun gereğidir. Gerekirse müvekkilin mevcut 8/212094 tahsis numarası ile davalı kurumdan aldığı sürekli iş göremezlik gelirinin kesilerek 6111 sayılı yasanın 67. maddesine göre aylık bağlanmasını gereklidir.

Müvekkilimizden dava açması istenmiştir;

Davalı kurum müvekkilimizin yazılı taleplerini reddederken kendisine şifâhi olarak telkinde bulunmuşlar, bu konuda dava açmasını, dava açılması halinde gelir bağlandığını, ancak dilekçe ile gelir bağlayamadıklarını ifade etmişlerdir. Her ne kadar bu telkinler hukukilikten uzak ise de müvekkile aylık bağlanması için başkaca bir yol kalmamıştır. Bu sebeple işbu davanın açılması zarureti hasıl olmuştur.

Müvekkilimize ilk talep tarihi olan 31.03.2011 tarihinden itibaren geriye yönelik aylık bağlanması, birikmiş aylıklarının da ödenmesi gereklidir;

Sayın mahkemece karar verilirken müvekkilimizin 31.03.2011 tarihinde başvuruda bulunduğu nazara alınarak bu tarihten itibaren geçerli olmak üzere aylık bağlanması ve birikmiş aylıklarının ödenmesi gereklidir.

Talep: Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle davamızın kabulüyle; Müvekkilimize, 6111 sayılı yasanın 67. maddesi nedeniyle 2022 sayılı yasanın geçici 2. Maddesi uyarınca 7000 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutarda ve ilk talep tarihimiz olan 31.03.2011 tarihinden itibaren aylık bağlanmasına, ücreti vekalet ve muhakeme masraflarının davalı yana tahmiline, karar verilmesini davacı vekili olarak arz ve talep ederim." demek suretiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Gebze 3. İş Mahkemesi: 16.10.2012 gün ve E:2012/491, K:2012/611 sayılı kararı ile özetle; "dava dilekçesinde davacının 05.08.1998-22.01.2007 tarihleri arasında Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.'ye ait Yunus Tren İstasyonu yanı Kartal İstanbul adresinde çalıştığı bildirilmiştir. Davacının iş yerinin Kartal olduğu, işlemin Pendik Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü'nce yapıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda HMK'nın 9. vd. maddeleri ile 5521 sayılı yasanın 5.maddesi gereğince, dava dilekçesinin yetki yönünden reddine ve Mahkememizin yetkisizliğine, karar kesinleştiğinde ve istek halinde dosyanın yetkili ve görevli Kartal Nöbetçi İş Mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerekmiştir." şeklindeki gerekçesiyle davanın yetki yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Bu aşamadan sonra davacı vekilince 23.10.2012 tarihindeki talep dilekçesi ile söz konusu dava dosyası İstanbul Anadolu 7. (Kartal 3.) İş Mahkemesinin 2012/1197 Esas sırasına kaydedilmiştir.

İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesi: 13.02.2014 gün ve E:2012/1197, K:2014/74 sayılı kararı ile özetle; davanın reddine karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 10. Hukuk Dairesi 19.06.2014 gün ve E:2014/10008, K:2014/15212 sayılı ilamı ile özetle; "davalı SGK Başkanlığı (devredilen Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı)'na yönelik iş mahkemesine açılan ve görülen inceleme konusu davada, taraflar arasındaki hukuki uyuşmazlığın çözümünde 506, 1479 veya 5510 sayılı Kanunun uygulama yeri bulunmadığından, sözü edilen 134, 70 ve 101'inci madde hükümlerine göre sınırlı yetki ile donatılmış iş mahkemeleri görevli olmayıp, bu tür davalar idari yargının görev alanı içerisinde yer almaktadır.

Bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurularak yargı yolu yanlışlığı nedeniyle davanın dava şartı olmadığından usulden reddine karar verilmesi gerekirken, yanılgılı değerlendirme sonucu, işin esasına girilerek, hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır." şeklindeki gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesi:Yargıtay'ın bozma ilamına uyduktan sonra 23.10.2014 gün ve E:2014/541, K:2014/612 sayılı kararı ile özetle; davada idari yargı yeri görevli olduğundan bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 6. İdare Mahkemesi:23.12.2014 gün ve E:2014/2506, K:2014/2420 sayılı kararı ile özetle; davada iş mahkemelerinin görevli olduğundan bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.3.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, idari yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim İsmail SARI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosyanın incelenmesinde; davacının meslek hastalığına yakalandığını öne sürerek İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesine başvurduğu ve bu Hastane Sağlık Kurulu'nun 8.1.2010 tarihli raporuyla "Mesleki Tanı: c-1.a SİLİKOZ q 2/2 (Mesleki), Tıbbi Karar Tartışması: Hastalığının 1998-2007 yılları arası çalıştığı Eczacıbaşı Kartal'da yaptığı Klozet-Lavabo işinden meydana geldiği anlaşılmıştır, Karar: Meslekte kazanma gücü azalma oranı tespiti için rapor ve eklerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü Maluliyet ve Sağlık Kurulları Daire Başkanlığına Gönderilmesine dair OBSKK'dır." karar verildiği, bu rapor üzerine SGK Maluliyet ve Sağlık Kurulları Daire Başkanlığı'nın 29.11.2010 tarihli işlemi ile "1-İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesinin 8.1.2010 tarih ve 5 sayılı sağlık kurulu raporu başlangıç alınmak kaydıyla sigortalıda q 2/2 düzeyinde pnömokanyoz meslek hastalığı mevcuttur, 2-Gr 33 VI 9 16 A % 20 E Cetveline göre % 19,2" kararı verildiği ve bu işlemi takiben davacıya davalı SGK'ca 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre sürekli iş göremezlik geliri bağlandığı, 6111 sayılı Kanunun yayımı tarihini takiben (RG.25.2.2011, Sayı: 27857 mükerrer) davacının yeniden İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesine başvurduğu ve bu hastane sağlık kurulunun 18.3.2011 tarihli raporu ile "Yeni Tanı: c-1.a SİLİKOZ (Mesleki) Hastanın hastalığının 1998-2007 tarihleri arasında çalıştığı seramik tozuna maruz kaldığı işi ile ilgili olduğu kanısına varılmıştır. Karar: Meslekte kazanma gücü azalma oranı tespiti için rapor ve eklerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü Maluliyet ve Sağlık Kurulları Daire Başkanlığına Gönderilmesine Dair OBSKK'der" kararı verildiği, davacının bu yeni raporla birlikte 31.3.2011 tarihinde davalı SGK'ya başvurarak, 6111 Sayılı Kanunun 67.maddesi uyarınca kendisine aylık bağlanması talebinde bulunduğu, davalı idarenin 5.4.2011 tarihli işlemi ile, evvelce kendisine sürekli iş göremezlik geliri bağlanması nedeniyle 6111 Sayılı Kanun uyarınca kendisine aylık bağlanmasına imkan

olmadığının bildirildiği ve davacının bu işlemin iptali istemiyle adli yargıda dava açtığı, adli ve idari yargı yerlerince verilen görev yönünden red kararları üzerine oluşan görev uyuşmazlığının halli için sorunun mahkememiz önüne geldiği anlaşılmaktadır.

13.2.2011 tarih ve 6111 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun" 67 nci maddesi ile 1.7.1976 tarih ve 2022 sayılı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" a eklenen Geçici Madde 2 de "Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 3 aylık süre içerisinde talepte bulunan ve sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak çalışmayan, sosyal güvenlik kurumlarından ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir veya aylık almayan ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az %15 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca meslek hastalıkları tespit hükümleri çerçevesinde karar verilen kişilere, bu maddede belirtilen esaslara göre Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır.

Meslekte kazanma gücünü;

a)%15 ila %34 arasında kaybedenlere 7000,

b)%35 ila %54 arasında kaybedenlere 8000,

c)%55 ve üzerinde kaybedenlere 9000, gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutarda aylık bağlanır... Bu maddeye göre aylık alanların 5510 sayılı Kanuna göre çalışmaya veya sosyal güvenlik kurumlarından ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun gelir veya aylık almaya başlamaları halinde aylıkları kesilir." denilmektedir.

1.7.1976 tarih ve 2022 sayılı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 1 nci maddesi uyarınca 65 yaşını doldurmuş muhtaç Türk vatandaşlarına; 2 nci maddesi uyarınca da 18 yaşını doldurmuş Türk Vatandaşı engellilere (belli sağlık kurulu raporunda öngörülen koşulları haiz olmak şartıyla) aynı Kanunun 8 nci maddesi uyarınca Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca aylık bağlanmakta ve anılan Bakanlığın bütçesinin ilgili tertibinden bu aylıklar ödenmektedir. Bu aylıkların bağlanması talepleri ise aynı Kanunun 3 ncü maddesi gereğince Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına yapılmaktadır.

Yukarıda işaret edilen mevzuat hükümleri uyarınca, 2022 sayılı Kanunun 1. ve 2. maddelerinde belirtilen şartları haiz olanlara (65 yaşını dolduran muhtaç Türk vatandaşları ile 18 yaşını dolduran engelli Türk vatandaşları) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca aylık bağlanmakta; aynı Kanunun Geçici 2 nci maddesinde belirtilen şartları haiz olanlara (Sosyal Güvenlik Kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir ve aylık almayan ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az %15'ini kaybetmiş kişiler) ise Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanmaktadır. Davacıya evvelce bağlanan sürekli iş göremezlik gelirinin de 29.11.2010 tarihli SGK maluliyet tespit kararı (%19,2) sonrasında 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tesis edilen bir işlem olduğu izahtan varestedir. Öte yandan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101 nci maddesinde "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." denilmektedir. Davacıya evvelce 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre evvelce gelir bağlanması, 6111 sayılı Kanunun 67. maddesi ile 2022 sayılı Kanuna eklenen Geçici 2. madde uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca silikozis hastalığı nedeniyle aylık bağlanacağı hususu birlikte dikkate alındığında; 5510 sayılı Kanunun 101. maddesinin açık hükmü karşısında dava konusu ihtilafın adli yargı yerinde (İş Mahkemesinde) çözümlenmesi gerektiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesince verilen 23.10.2014 gün, E:2014/541, K:2014/612 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 14.3.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Ali ÇOLAK	Üye Yusuf Ziyaattin CENİK	Üye Alaittin Ali ÖĞÜŞ
	Üye Süleyman Hilmi AYDIN	Üye Mehmet AKBULUT	Üye Yüksel DOĞAN